

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-12417-023
Otsuse kuupäev	5. dets 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Tõnis Kõiv, liikmed Anna Pauliina Aavik, Jaanika Maimjärv-Kukk
Tarbija	
Kaupleja	Telia Eesti AS, 10234957
Tarbija nõue	Kahjutasu tühistamise ja seni tasutu tagastamine
Asja läbivaatamise aeg	22. nov 2022

Resolutsioon:

Jätta rahuldamata.

Kui pooled otsusega ei nõustu või seda ei täida, on neil õigus samas asjas pöörduda maakohtu poole.

Asjaolud:

Tarbijal on Kauplejaga 05.01.2021 sõlmitud ruuteri kasutusleping nr 1249084. Ööl vastu 23.07.2022 sai ruuter äikese tagajärjel kahjustada ja Tarbija soovis lepingu lõpetada. Kaupleja pakkus valiku: kas üürise seadet edasi ja ostate seadme välja kolmandast aastast, kus väljaostu tasu on 42,25 € või ostate seadme koheselt välja hinnaga 126,75 €.

Tarbija ei nõustunud Kaupleja kohaldatava kahjutasu nõudega, kuna leidis, et temal ei olnud võimalik äikesekahjustust vältida.

Kaupleja üldtingimustes ette nähtud, et nii Kaupleja kui Kliendi kohustuste rikkumise puhul asjaoludel, mille on põhjustanud vääraratu jõud, loetakse vabandatavaks ja see ei too kaasa vastutust. Lähtudes sellest palus Tarbija Kauplejal talle kahjutasu ega edasist seadme üüri mitte kohaldada ning leping lõpetada.

Kaupleja vastuse peale selgitas Tarbija, et ta ei ole väitnud, et meedias üldse äikese eest ei hoiatatud. Kuskil võis midagi olla, aga suurt üle-eestilist hoiatust ränga äikesetormi eest ei olnud. Üheski Kauplejaga sõlmitud lepingus ei ole kohustust, et klient peab kogu massimeedia igapäevaselt läbi lugema lootuses, et leiab sealt mõne hoiatuse. Samuti ei vaata Tarbija Aktuaalset Kaamerat, mis peaks Kauplejale teada olema, sest Tarbija ei osta Kauplejalt televisiooniteenust.

Tarbija tegi päringu ilmateenistusele ja tolle päeva prognoosi (22.07.22 Bülle) kohaselt mingit äikesehoiatust ei olnud.

Kaupleja on lubanud oma kliente SMSi teel äikese eest hoiatada, aga antud juhtumil ta seda ei teinud.

Kaupleja soovitus äikeseperioodil igaks juhiks seade vooluvõrgust eemaldada on kohatu, sest kus on kirjas, millal on äikeseperiood? Tarbija ei leidnud sellist määratlust ei Kaupleja ega ilmateenistuse kodulehelt, samuti mitte üldkasutatavatest enstsüklopeediatest. Kui Kaupleja eeldab kliendilt siduva kohustusena, et äikeseperioodil tuleb seadmed vooluvõrgust eemaldada, siis peaks ta selle ka täpsemalt määratlema.

Kaupleja veebilehel on määratletud äikeseperiood vaid mainimisega, et see on suvel. Soovitus on äikeseperioodil seade ööseks vooluvõrgust eemaldada. See tähendab, et kogu suvi peaks igal öösel ruuteri lahti ühendama? Meie majas elab ka inimesi, kes tervislikel või tööalastel

põhjustel on sageli öösel üleval ja kasutavad internetti, seda on vaja ööpäevaringselt. Teenus muutub mõttetuks, kui seda ei saa veerand aastast kasutada hirmus, et äkki tuleb äike.

Tarbija ei mõista, kas on õiglane ja tarbija õigustega kooskõlas, et teenusepakkuja jaoks on äike vääramatu jõud ja ta ei vastuta äikesest põhjustatud katkestuste eest kuidagi kliendi ees, aga kliendi jaoks on äike tema enda vastutus ja teenusepakkujal on õigus süüdistada klienti mitteheaperemehelikus käitumises ning nõuda kahju kinnimaksmist, kui äike ootamatult seadme rikub?

Tarbija nõuab kahjutasu tühistamist ning seni Kauplejale osamaksetena makstud osa tagastamist.

Kaupleja seisukoht:

Tarbija on 30.03.2005.a sõlminud Kauplejaga kliendilepingu nr 3630606 ning ruuteri Genexis ED500 kasutamiseks 05.01.2021.a seadme kasutuslepingu nr 1249084, mille juurde kuuluvad seadme üüri tingimused erakliendile (kättesaadavad veebis). Kõnealune üüritud ruuter sai äikesekahjustuse ööl vastu 23.07.2022.

Kaupleja Üldtingimuste (kättesaadavad veebis) punktist 15.3 tuleneb, et vastuolu korral lähtutakse prioriteetsuse määramisel järgnevast järjestusest (alustades kõige prioriteetsemast): Leping, Teenusetingimused, Eeskiri või muud tüüptingimused, Üldtingimused. Eelnevalt tulenevalt lähtutakse seadme üüri puudutavate vaidluste korral esmalt Kliendi ja Kaupleja vahel sõlmitud seadme kasutuslepingust, seejärel seadme üüri tingimustest ning alles viimasena Üldtingimustest. Klient on nõustunud Kaupleja Üldtingimustega kliendilepingu sõlmimisel.

Vastavalt seadme üüri tingimustele peab Klient „kasutama Seadet heaperemehelikult ja nõuetekohaselt vastavalt Seadme otstarbele ja kasutusjuhendile. Klient peab rakendama oma kulul meetmeid, mis välistavad Seadme varguse, kaotsimineku, hävimise ja kahjustumise (sh nt mehaanilisevigastuse, niiskuse- või vedelikukahjustuse, äikesekahjustuse vms)“. Seega, vastavalt Seadme üüri tingimustele vastutab Klient muuhulgas ka seadmele tekkiva äikesekahjustuse eest.

Tulenevalt asjaolust, et Kliendi kasutuses olev seade paikneb tema elu- või asukohas, on tal on võimalik seade näiteks vooluvõrgust eemaldada kodunt lahkudes või äikeseperioodil ööseks. Tegemist on lihtsa ja Kliendi jaoks tasuta heaperemeheliku tegevusega, mida Klient saab seadme suhtes äikesekahjustuste tekkimise vältimiseks rakendada. Selliselt on üüritud seadmele äikesekahjustuste tekkimise vältimine otseselt Kliendi mõjualas ja välditav. Sellest tulenevalt ei ole äikesekahjustuse tekkimine seadmele tingitud vääramatu jõu esinemisest, vaid Kliendi poolse lepingust tuleneva heaperemeheliku tegevuse täitmata jätmisest.

Ebaõige on kliendi väide, et massimeedias saabuva äikese kohta teavitused puudusid. Näiteks on 22.07.2022.a öösel saabuvate ja järgnevate päevade äikesevihmade kohta teave antud mh sama kuupäeva Aktuaalse Kaamera ilmateates.

Vastavalt üüri tingimustele, kui seade ei tööta Kliendi vastutusel olevatest põhjustest tingituna, tuleb Kliendil tasuda Lepingu rikkumise eest Lepingus toodud suuruses kahjuhüvitist. Kliendiga sõlmitud seadme kasutuslepingust tuleneb, et antud juhul lasub Kliendil kohustus tasuda Kauplejale kahjustunud seadme eest hüvitist summas 126.75 eurot.

Ülaltoodule tuginedes on Kaupleja seisukohal, et Kliendil on õigus ruuteri kasutamiseks sõlmitud leping üles öelda, kuid seejuures on tal tulenevalt seadme kasutuslepingust ja seadme üüri tingimustest kohustus hüvitada Kauplejale äikesest põhjustatud seadmele tekkinud kahju summas 126.75 eurot.

Komisjoni põhjendus:

Tarbija ja Kaupleja sõlmisid 05.01.2021 ruuteri kasutuslepingu võlaõigusseaduse (VÕS) § 271 tähenduses. Lepingule kohalduvad Kaupleja teenusetingimused, eeskiri või muud tüüptingimused, üldtingimused.

Ruuter sai ööl vastu 23.07.2022 äikesekahjustuse ning ei tööta enam. Kui üüritud asjal tekib VÕS § 278 p 1 kohaselt lepingu kehtivuse ajal puudus, mille eest üürnik ei vastuta ja mida ta ei pea omal kulu kõrvaldama, või kui asja lepingujärgne kasutamine on takistatud või üürnik nõuda üürileandjalt puuduse või takistuse kõrvaldamist vastavalt VÕS § 279 sätestatule. Vaidlust ei ole selles, et ruuter sai äikesekahjustuse ja ei tööta enam. Vaidlus on selle üle, kas äikesekahjustuse tagajärgede eest vastutab Tarbija või Kaupleja. Tarbija ja Kaupleja vahel sõlmitud lepingule kohalduvad Kaupleja seadmete kasutustingimused, mille kohaselt on kliendi (Tarbija) kohustus tagada seadme kasutamine, hooldamine ja säilimine selliselt, et välistatud on seadme kahjustumine ja/või rikkumine äikesekahjustuse ja/või muu samalaadse sündmuse tulemusel (p. 2.2.5. vanas versioonis ja 3.2.3. uues versioonis). Kasutustingimused moodustavad osa Tarbija ja Kaupleja vahel sõlmitud lepingust ja seega on tegemist kokkuleppega poolte vahel, mis on täitmiseks VÕS § 8 lg 2 tähenduses.

Komisjon selgitab, et äikesekahjuste eest hoidumine ei saa olemuslikult olla Kaupleja vastutusallas, sest Kauplejal puuduvad võimalused seadmete vooluvõrgust eemaldamiseks äikesetormi eel ning majandustegevuses osalevalt isikult ei saa nõuda vastutust asjaolu eest, mida ta ei saa kuidagi mõjutada. Tarbijal on võimalus seade enne äikesetormi või ka äikesetormi ajal (enne pikselööki) vooluvõrgust eemaldada. Lisaks on Tarbijal võimalus riskide maandamiseks sõlmida kindlustusleping.

Komisjon on seisukohal, et Tarbija ja Kaupleja vahel 05.01.2021 sõlmitud ruuteri kasutusleping kehtib ning lepingu pooled on kohustatud lepingut täitma. Kui Tarbijal on soov kasutusleping üles öelda, siis saab seda teha kasutuslepingus kokkulepitud tingimustel.

Kahju hüvitamist saab nõuda VÕS § 115 lg 1 kohaselt kui võlgnik rikub kohustust, siis võib võlausaldaja koos kohustuse täitmisega või selle asemel nõuda võlgnikult kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist, välja arvatud juhul, kui võlgnik kohustuse rikkumise eest ei vastuta või kui kahju ei kuulu seadusest tulenevalt muul põhjusel hüvitamisele. Antud juhul ei ole Kaupleja lepingut rikkunud ja seega puudub Tarbija kahjutasu nõudel õiguslik alus. Kuna Tarbija ja Kaupleja vahel sõlmitud leping kehtib, siis puudub õiguslik alus ka Tarbija nõudel Kauplejale tagastada Tarbija poolt Kauplejale kehtiva lepingu alusel tasutud osamaksed. Leping on täitmiseks kohustuslik VÕS § 8 lg 2 kohaselt.

Lähtudes eeltoodust puudub Tarbija nõuetel õiguslik alus ja komisjon otsustab jätta Tarbija avalduse rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Tõnis Kõiv

/allkirjastatud digitaalselt/

Jaanika Maimjärv-Kukk

/allkirjastatud digitaalselt/

Anna Pauliina Aavik

/allkirjastatud digitaalselt/